

MERKUR REVUE

ODBORNÝ ČASOPIS PRO FILATELII, NUMISMATIKU A NOTAFILII

1 2006

Doporučený firemní dopis, odeslaný 9. 9. 1959 ze Žlutic na zemědělskou správu v Karlových Varech a frankovaný 6 známkami 1091X. Je jednoznačně nefilatelistického původu a jako takový je ojedinělou celistvostí zásadního významu. (k článku uvnitř čísla)

EXPONET: Virtuální světová filatelistická výstava

Většina tuzemských filatelistů se s názvem EXPONET asi již setkala. Tak se totiž jmenuje virtuální filatelistická výstavu na internetu, na které v elektronické podobě prezentují ty nejzajímavější exponáty z celého světa. A že se to daří, o tom svědčí rychle rostoucí počet exponátů, z nichž řada je již ověněna zlatými medaillemi ze světových výstav. Na otázky našeho časopisu (vytištěné tučně) odpovídali autoři tohoto průkopnického nápadu – pan. Milan Černík (Č) a Břetislav Janík (J).

EXPONET vznikl v červenci 2004. Jak jste spokojeni s jeho kvalitou a čeho se Vám naopak dosud nepodařilo dosáhnout?

J: Myslím, že se nám za tu krátkou dobu podařil obrovský kus práce. Začínali jsme pouze s nápadem (vlastně měli jsme do vínku Milanův celinový exponát), a za rok a půl je tady výstava s více než 70 exponáty, kterou si denně prohlíží přes 450 návštěvníků z celého světa.

Č: EXPONET se rychle rozrůstá, týdně nyní přibývají 2 dobré exponáty, máme výborné ohlasy, znají nás a oslovují filatelisté od Pekingů přes Evropu až po Nový Zéland. Gratulujeme vám za výborný nápad, děkujeme za to, že jsme jim zprostředkovali prohlídku zajímavých exponátů, aniž by museli cestovat tisíce kilometrů. Jediné, co se dosud nepodařilo a co mne doopravdy mrzí, je zdokumentování exponátů dnes již neexistujících filatelistů. Bylo by užitečné zachovat tyto exponáty alespoň v elektronické podobě, dříve než budou po částech rozprodány...

Řekl jste 450 návštěvníků, ale denně přibývá na počítačle více než 1000 přístupů...

J: Vysvětlení je velmi jednoduché. Každý osobní počítač nebo notebook má přidělenou individuální internetovou adresu (IP), pod kterou se

připojuje do internetu. Denně nás navštíví průměrně 450 různých návštěvníků, ale protože je EXPONET rozsáhlý, dívají se na EXPONET i vícekrát denně. Vcelku jej nelze prohlédnout, to by znamenalo hodiny prohlížení bez přestávek. Rozdíl mezi počtem přístupů a návštěvníků představuje opakované návštěvy. Takto je to nastaveno u většiny internetových stran a je to v souladu s internetovou etikou.

Č: Dokonce jsme obdrželi seriózně míněnou připomínku, že stresujeme návštěvníky počtem exponátů a nezvládnutelným množstvím zajímavého materiálu.

J: A „bude hůř“. Jsme připraveni na EXPONET dát ne 100, ale stovky exponátů z celého světa. Číslování exponátů je od počátku stavěno na 4 pořadová místa...

EXPONET umožňuje prohlížet si vystavené exponáty doma u počítače. Nemůže se to odrazit na návštěvnosti klasických výstav?

Č: Rozhodně ne. Výstavy nejsou jenom o prohlídce exponátů, je to především společenská záležitost, místo kontaktů s jinými sběrateli. V tom jim EXPONET nikdy nemůže konkurovat. Tady nejde o konkurenci, ale o vzájemné doplnění. Na klasické výstavě si s plným na-

sazením dokážete prohlédnout 5–10 exponátů, na víc už nemáte sílu. EXPONET umožní (jsou-li zde totožné exponáty) prostudovat si vše v klidu doma a na výstavu přijet poučený, zaměřit se jen na konkrétní speciality a ty si prostudovat opravdu důkladně. Ani sebelepší reprodukce na monitoru – i když si ji můžete dle libosti zvětšovat, upravovat a tisknout – se nevyrovná prohlídce originálu na vlastní oči.

Jak máte ošetřeno, že jsou vystavovány právě známky? V dnešní době by nebyl problém sestavit špičkový exponát pouze v elektronické podobě, jen pomocí reprodukcí, aniž bych byl fyzickým majitelem originálu.

J: Tohle EXPONET ošetřit nedokáže. Nemůžeme fyzicky kontrolovat pravost známek. Jestliže ale exponát již získal nějaké vyšší ocenění, právě známky tam nepochybně budou. Teoreticky by se mohlo stát, že přijmeme čistě virtuální exponát, který fyzicky neexistuje. Upřímně řečeno, nevidím důvod, proč by někdo takový exponát sestavoval, to by mu nepřineslo tu správnou „medailovou“ radost. Ale na druhou stranu, proč ne? Může-li se někdo pochlubit svými znalostmi jinak nedostupného materiálu, proč by to ostatním nezprostředkoval? To bych paradoxně viděl jako výhodu EXPONETu.

Č: S patřičným popisem bych to taky neviděl jako problém, především u studijních exponátů. Může se stát, že si pro EXPONET někdo doplní „elektronicky“ potřebnou známku či celistvost, která mu fyzicky chybí. Ale podobně, ani na klasických výstavách se nedá vyloučit, že si někdo exponát „nevylepší“ kouskem vypůjčeným od kamaráda.

Zmínili jste příjem exponátů. Jaká jsou vlastně kritéria pro zveřejnění na internetu?

J: Exponát musí být především zajímavý, kvalitní a pěkně udělaný, musí mít určitou filatelistickou hodnotu. Rádi přijmeme dobrý exponát, který dosud nebyl ještě vystavený a nezískal proto žádnou medaili. Naopak nepřijmeme exponát, který nepokládáme za dobře zpracovaný – i kdyby měl z výstav výborné hodnocení. Důležité jsou také technické parametry – exponát by měl být kvalitně naskenovaný, s dobrým rozlišením, aby jednotlivé obrázky bylo možné opravdu studovat. Nevhodné je i skenování přes ochranné fólie. Někdy se to bohužel nedaří sklonit. Odmítnout třeba klasickou Argentinu s 558 listy proto, že skeny jsou mnohdy nakřivo, že jeden je světlý, druhý příliš tmavý a třetí se leskne, protože majitel nechal vzácné materiály v ochranné fólii? Vždy individuálně posuzujeme, zda je větším přínosem exponát vystavit, byť s nějakými nedostatky reprodukce, anebo jej odmítnout. Vítězí spíš ta první varianta a drobné nedostatky tolerujeme. Postup přijetí exponátů je k dispozici na EXPONETu.

Č: Exponáty neomezujeme rozsahem, máme zde takové, které jsou na pouhých 9 listech jednoho neúplného rámu, a na druhou stranu např. exponát „ČSR – 1. republika v zrcadle jejích známek“ od E. Pietschmanna má 22 rámu. A zmínovaná Argentina má dokonce 35 rámu. Takový exponát by bylo škoda neukázat celý nebo jej jakkoli dělit. Ale za optimální považujeme exponáty 5–10 rámové, které odpovídají řádům FIP, eventuálně řádům APS v USA.

Jakým směrem se bude EXPONET dál vyvíjet?

Č: Naším záměrem je, aby si tam každý nacházel něco zajímavého a stále se vracel. Na klasické výstavě nevidíte dva podobné, stejně zaměřené exponáty. Naopak EXPONET by mohl umožnit vystavení obou, aby návštěvník mohl porovnávat.

J: Další vývoj je těžké předpovídat. Před rokem a půl jsme měli jen nápad a nic víc, dnes je již z EXPONETu významný prvek na filatelistické scéně. Začali jsme skromnou výstavkou několika exponátů, nyní v listopadu jsme začali postupně zveřejňovat „Elektronický katalog celistvostí ČSR I.“ (autorů Štefek a Kypast). Tady očekáváme až 5000 stran tištěného textu a minimálně stejné množství ilustrací.

Tento katalog nebude vydán knižně?

Č: Jedná se o čistě elektronický katalog. To umožní jeho stálé rozšiřování a doplňování, ale hlavním důvodem je nepochybně cena. Vytisknout kvalitní barevný katalog není levná záležitost a proto se vůbec nedivím autorům, že dali přednost elektronické podobě.

Co plánujete dále?

J: Chceme zkvalitňovat EXPONET mimo jiné vnitřními mantineli. Ustanovit Dvoranu slávy, zvlášť dát třídy podle FIP, zvlášť Premiéru a „Open Class“ exponáty. Plánujeme také udělat z EXPONETu jeden měsíc v roce soutěžní výstavu. Tady se shodujeme i s názory někte-

rých zástupců SČF, kteří mají zájem s námi spolupracovat na partnerském základě. Pro nás to znamená, že nabídneme všem českým (a slovenským) exponátům alternativní a trvalé vystavení na Exponetu.

Č: Svaz by mohl dát záštitu nebo kolektivní autoritu, aby EXPONET přijali jako seriózního partnera i FEP a FIP. Každopádně jsme asi otevřeli novou kapitolu filatelistického výstavnictví.

Co byste rádi našim čtenářům řekli závěrem?

J: EXPONETu se podařilo velkolepě vstoupit na mezinárodní scénu. Dosud neexistuje nic, co by na filatelistickém internetu bylo – byť jen vzdáleně – EXPONETu podobné. Samozřejmě to časem přijde, ale to už budeme mít slušný náskok a prestiž. Nyní, ke konci roku 2005, je EXPONET rozsahem absolutně největší filatelistickou internetovou prezentací na světě.

Č: Být první a největší? Zdá se to snadné, ale být první virtuální výstavou a současně i největším filatelistickým centrem, to už je o něčem jiném. Ale pro ta „nej“ to neděláme, chceme zprostředkovat kvalitní exponáty komukoli a odkudkoli. EXPONET je naše dítě, jehož tvorba a růst nám přináší radost. A ohlasy z celého filatelistického světa potvrzují, že jdeme správnou cestou.

Děkujeme Vám za rozhovor.

—red—

ODEŠEL VLADIMÍR USTOHAL

Po dlouhé těžké nemoci dne 27. prosince 2005 zemřel doc. Ing. Vladimír Ustohal, CSc., ve věku nedožitých 68 let (3.2. 1938). Jeho odchodem postihla nejen naši redakci, ale i celé brněnské filatelistické společenství, stejně jako odborné pracoviště zesnulého těžko nahraditelná ztráta.

Původní profesí Vladimíra Ustohala bylo materiálové inženýrství. V tomto oboru působil desítky let jako vědeckovýzkumný pracovník a vysokoškolský pedagog. Byl autorem i spoluautorem velké řady odborných statí, knih a publikací, učebnic a vysokoškolských skript.

Vedle své profese měl Vladimír několik velkých životních zálib: filatelii, cestování a historii. Ve všech se uplatnilo jeho znalosti, tvůrčí duch, pracovitost, oddanost zvolené disciplíně, vědecká preciznost a vytrvalost. To vše podmiňovalo jeho vynikající výsledky, které sledovali a nalezali jeho přátelé při spolupráci s ním a při jeho vyprávění, ostatní zájemci pak ve stovkách článků v časopisech a novinách a v různých jeho drobných i obsáhlejších knižkách z nejruznějších oblastí filatelie, archeometalurgie, vojenské i regionální historie, zeměpisu a cestovatelství. Z jeho nedávné knižní tvorby jmenujme „Tunely pro Messerschmidty“ (2003), v nichž uplatnil léty nahromaděné znalosti ze života a odboje statečných lidí za okupace na Tisnovsku, dále „Tahitskou odysseu“ (2004) a zcela poslední dílo, vydané před jeho skoncem, „Češi na Tahiti a Markézách“ (2005). Obě poslední knihy odrážejí jeho cesty do těchto exotických zemí, jeho osobní zážitky i získané, často velmi pozoruhodné poznatky a informace. Nutno říci, že ve světě je jen málo zemí, zejména těch atraktivních, kde Vladimír Ustohal nebyl. Vždy se však s potěšením vracel, neboť měl nade vše rád svou zemi, svůj domov, Brno, Šlapanice a jejich okolí, kde tolik let žil, pracoval a učil „své“ studenty.

Poštovní známky měl velmi rád, neomezoval se však jen na jejich sbírání a zakládání do alb a zásobníků. Měl trvalou potřebu o nich psát a uvažovat. A dělal to výborně, jak mohou dosvědčit čtenáři filatelistických časopisů, do nichž bohatě přispíval – nejprve do někdejší svazové „Filatelie“, v posledních deseti letech do „Merkur Revue“. S naším časopisem úzce spolupracoval od jeho založení v závěru roku 1995; byl nejen autorem desítek článků a překladů ze zahraniční odborné literatury (skvěle ovládal angličtinu a ruštinu), ale i redakčním pracovníkem, který pomáhal utvářet tvář naší revue. Nikdy mnoho nemluvil, spíše vytrvale a intenzivně pracoval. Z míry ho téměř nic nevyvedlo, pouze některá setkání s nekválitní, povrchní či neobornou prací ho vždy popuzovala.

Všichni, kdož jsme ho znali, jsme Vladimíra měli rádi, byl naším respektovaným přítelem, kultivovaným, noblesním, všestranně vzdělaným člověkem, s nímž bylo radost i ctí spolupracovat. Je neuvěřitelné, že ho budeme nuceni navždy postrádat. Na člověka jeho formátu se však nezapomíná.

Čest jeho světlé památce.

REDAKCE